

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Koen Willems
Datum
9 februari 2018
Ons kenmerk
Cft 201800051
Pagina
1/4

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Bijlagen
-

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800
Telefax (+297) 5822224

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Advies o.b.v. artikel 12 bij de vastgestelde begrotingswijziging 2017 Sint Maarten

Geachte heer Ferrier,

Op 26 januari jl. heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de door de Gouverneur van Sint Maarten vastgestelde begrotingswijziging 2017 ontvangen. Indien het Cft van oordeel is dat de vastgestelde begrotingswijziging (BW) geheel of ten dele niet in overeenstemming is met de normen, genoemd in artikel 15 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft), brengt het Cft hier binnen 14 dagen advies op uit.

Oordeel

De begrotingswijziging leidt tot een tekort op de gewone dienst, waardoor de begroting op dit moment niet voldoet aan de normen van artikel 15 van de Rft. Op grond van artikel 25 lid 1 van de Rft is het mogelijk voor het bestuur van Sint Maarten om af te wijken van de normen zoals genoemd in artikel 15, echter kan dit alleen in overeenstemming met een beslissing hierover door de Rijksministerraad (RMR). De regering van Sint Maarten heeft per brief van 20 november 2017 een beroep gedaan op artikel 25 van de Rft en de RMR verzocht af te mogen wijken van de normen zoals genoemd in artikel 15. Tot op heden is, zover bij het Cft bekend, hierover nog geen besluit genomen door de RMR. Nadat de RMR zo besluit, is de begroting 2017 na wijziging in overeenstemming met de normen van de Rft. Op dit moment kan dus nog niet geconcludeerd worden dat de begroting 2017 in overeenstemming is met de normen van het Rft.

Het Cft beoordeelt de vastgestelde BW op basis van de hierin gepresenteerde informatie. Vanwege de aanhoudende IT-problemen, het gebrek aan inzicht in de uitgaven en de zwakke staat van het financieel beheer kan het Cft echter niet oordelen of het in de BW gepresenteerde tekort van ANG 153,2 miljoen juist en volledig is.

Toelichting

Gewone dienst

De vastgestelde begroting 2017 presenteerde ANG 478,1 miljoen aan baten, ANG 458,1 miljoen aan lasten en dientengevolge een overschot van ANG 20,0 miljoen. De economische en financiële situatie van Sint Maarten is als gevolg van de orkanen echter dusdanig verandert dat de begroting 2017 niet langer realistisch werd geacht. Middels de BW worden de voor 2017 begrote baten verlaagd met ANG 121,1 miljoen naar ANG 357,0 miljoen. De lasten worden, vooral als gevolg van orkaan Irma, verhoogd met ANG 52,1 miljoen naar ANG 510,2 miljoen. Het begrotingssaldo neemt als gevolg hiervan af van ANG 20,0 miljoen positief naar ANG 153,2 miljoen negatief, een daling van ANG 173,2 miljoen. Vanwege het tekort dat wordt gepresenteerd voldoet de begroting niet meer aan de normen van artikel 15 lid 1, in het bijzonder het presenteren van een sluitende gewone dienst. Om af te mogen wijken van een sluitende gewone dienst in 2017 heeft Sint Maarten op 20 november jl. een verzoek gedaan bij de RMR. Het gaat hierbij specifiek om het presenteren van een tekort op de gewone dienst. Nadere besluitvorming door de RMR om een tekort op de gewone dienst 2017 te vertonen is voorwaardelijk om de begroting 2017 aan de Rft te laten voldoen. Conform artikel 12 lid 3 van de Rft adviseert het Cft om alsnog de benodigde besluitvorming van de RMR te verkrijgen.

Behalve het niet presenteren van een sluitende begroting is het Cft van mening dat de in de begroting 2017 opgenomen baten en lasten zeer summier worden toegelicht. Op basis van deze toelichting kan niet worden vastgesteld of alle verwachte baten en lasten juist en volledig in de begroting zijn opgenomen. Het Cft sluit niet uit dat het begrote tekort van ANG 153,2 miljoen te hoog is becijferd, aangezien uit overzichten van de Landsontvanger blijkt dat de belastinginkomsten circa ANG 50 miljoen hoger uitvallen dan begroot. Daarnaast constateert het Cft dat niet alle baten uit overheidsentiteiten juist in de begroting zijn geadministreerd. Het Cft zal met Sint Maarten in overleg treden ten aanzien van het verschil tussen het in de BW van december gepresenteerde tekort en het daadwerkelijk verwachte tekort ultimo 2017.

Kapitaaldienst

Op de kapitaaldienst worden middels onderhavige BW geen wijzigingen aangebracht. Het Cft handhaaft daarom het bij het advies op de vastgestelde begroting 2017 gemaakte voorbehoud met betrekking tot de kapitaaldienst. De kapitaaldienst is voor 2017 begroot op ANG 74,8 miljoen en is sluitend. In 2017 is een lening van ANG 21,7 miljoen aangetrokken ten behoeve van de voorgenomen investeringen. Deze middelen behoren niet tot de vrij beschikbare liquiditeiten en dienen door Sint Maarten ter dekking van de voorgenomen investeringen aangehouden te worden.

Liquiditeiten

In de memorie van toelichting is de door Sint Maarten verwachte liquiditeitsbehoefte voor 2017 opgenomen. Het totaal aan liquiditeiten per 1 december 2017 bedraagt ANG 107,0 miljoen. Hiervan is reeds ANG 71,4 miljoen gereserveerd voor aflossingen aan APS, SZV en voor de voorgenomen investeringen op de kapitaaldienst. De resterende liquiditeiten per 1 december 2017 bedroegen zodoende ANG 35,6 miljoen. Op basis van de verwachte ontvangsten, uitgaven en de noodzakelijke liquiditeitsbuffer geeft Sint Maarten aan dat de liquiditeitsbehoefte voor 2017 ANG 78,1 miljoen bedraagt. In de brief van 20 november aan de RMR geeft Sint Maarten aan dat het banksaldo van het land beperkt is en dat de middelen op korte termijn uitgeput zullen zijn. Daarom verzoekt Sint Maarten de RMR om zo spoedig mogelijk liquiditeitssteun te verlenen om aan haar financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

In de Rijksministerraad van 24 november 2017 is besloten liquiditeitssteun voor 2017 aan te bieden aan Sint Maarten. Enerzijds middels het herbestemmen van de in 2017 verstrekte lening voor kapitaalinvesteringen van ANG 21,7 miljoen, anderzijds middels het verstrekken van een nieuwe lening. Deze additionele lening is aangeboden op grond van artikel 36 van het statuut voor het Koninkrijk en artikel 25 van de Rft. Het betreft een lening voor de gewone dienst.

Op basis van de Rft is het niet toegestaan dat geleend wordt ter dekking van de uitgaven op de gewone dienst, echter wordt hier door de RMR van afgeweken op grond van artikel 25 van de Rft. Het Cft attendeert hierbij evenwel op artikel 16 van de Rft. Hierin is bepaald dat bij het voornemen van Sint Maarten tot het aantrekken van een geldlening het Cft dient te toetsen of wordt voldaan aan de normen van de Rft.

Bij het herbestemmen van de reeds aangetrokken lening van ANG 21,7 miljoen plaatst het Cft nog een kanttekening. De lening is in de begroting 2017 opgenomen ter dekking van voorgenomen kapitaalinvesteringen. Om deze te herbestemmen acht het Cft een additionele begrotingswijziging 2017 noodzakelijk. De voorgenomen investeringen op de kapitaaldienst dienen bij herbestemming van de lening eveneens met ANG 21,7 miljoen teruggebracht te worden om een tekort op de kapitaaldienst te voorkomen.

Tekortcompensatie

Indien voor de gewone dienst een lening wordt aangetrokken biedt dit additionele liquiditeiten ter dekking van de uitgaven. Onder het stelsel van baten en lasten mogen de ontvangsten uit een geldlening echter niet als baat worden geboekt. Daarom zorgen geldleningen niet voor een verlaging van het uiteindelijke tekort 2017. Indien uit de vastgestelde jaarrekening blijkt dat sprake is van een tekort op de gewone dienst, behoort het bestuur van Sint Maarten conform artikel 18 lid 6 van de Rft aan te geven welke maatregelen genomen worden om dit tekort te compenseren.

Op 6 september 2012 heeft de RMR nadere invulling gegeven aan artikel 18 lid 6 van de Rft. Tekorten die na afloop van het begrotingsjaar zichtbaar worden, moeten worden gecompenseerd door overschotten in (het) navolgende ja(a)r(en).

Kenmerk
Cft 201800051
Blad
4/4

Dit houdt in dat het tekort 2017 (deels) in 2018 gecompenseerd dient te worden. Afwijking van de door de Rft voorgeschreven tekortcompensatie voor het tekort 2017 behoeft eveneens een besluit van de regering van Sint Maarten in overeenstemming met een beslissing hierover door de RMR.

IT-problemen en financieel beheer

Betrouwbaar en tijdig inzicht in de begrotingsuitvoering is onontbeerlijk voor de uitvoering van de wettelijke taken. Dit geldt niet alleen voor het bestuur van Sint Maarten, maar ook voor de Staten en het Cft. De aanhoudende IT-problematiek zorgt voor een onwenselijke situatie die de urgente aandacht verdient om inzicht in de begrotingsuitvoering te vergroten en de allocatie van toch al schaarse middelen te verbeteren. Het Cft adviseert Sint Maarten met spoed de IT-problemen binnen de overheid, en het ministerie van Financiën in het bijzonder, op te lossen.

Behalve de IT-problemen is het financieel beheer al jaren van onvoldoende niveau. Dit brengt meerdere onzekerheden met zich mee, waaronder de getrouwheid van de financiële administratie en daarmee de juistheid en volledigheid van de gepresenteerde baten en lasten. Het Cft herhaalt dan ook zijn advies om met prioriteit het verbeterplan financieel beheer uit te voeren en adviseert hierbij om technische assistentie te verzoeken.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Prof.dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:

De wnd. Secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten